

**INFORMACJA
O PORĘCZENIACH I GWARANCJACH UDZIELONYCH
W 2023 ROKU PRZEZ SKARB PAŃSTWA, NIEKTÓRE
OSOBY PRAWNE ORAZ BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO**

**WARSZAWA
2024**

Spis treści:

1. Streszczenie najważniejszych informacji o gwarancjach i poręczeniach Skarbu Państwa	2
2. Informacja sporządzona w oparciu o ustawę o poręczeniach i gwarancjach na temat poręczeń i gwarancji udzielonych w 2023 r. przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego	4
2.1 Regulacje prawne dotyczące obowiązku sprawozdawczego	4
2.2 Szczegółowe informacje dotyczące gwarancji udzielonych w 2023 r. przez Skarb Państwa	6
2.2.1 Udzielone gwarancje Skarbu Państwa.....	6
2.2.2 Wykorzystanie ustawowego limitu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa na rok 2023.....	11
2.2.3 Opłaty prowizyjne od udzielonych gwarancji i poręczeń wpłacane na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa.....	11
2.2.4 Niewymagalne zobowiązania Skarbu Państwa.....	13
2.2.5 Wydatki i należności Skarbu Państwa	16
2.3 Poręczenia i gwarancje udzielone przez niektóre osoby prawne	16
2.4 Poręczenia i gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego	17
2.4.1 Program Wspierania Przedsiębiorczości.....	18
2.4.1.1 Charakterystyka działalności poręczeniowo-gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości	18
2.4.1.2 Poręczenia i gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości	18
2.4.1.3 Wsparcie kapitałowe funduszy poręczeniowych w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości	20
2.4.2 Fundusz Gwarancji Płynnościowych.....	20
2.4.2.1 Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych.....	20
2.4.3 Fundusz Gwarancji Kryzysowych.....	20
2.4.3.1 Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych	20
2.4.3.2 Gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych.....	21
2.4.4 Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji (Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”)	21

2.4.4.1	Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”).....	21
2.4.4.2	Gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”).	21
2.4.5	Rządowy Fundusz Mieszkaniowy.....	21
2.4.5.1	Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Rządowego Funduszu Mieszkaniowego.....	21
2.4.5.2	Gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Rządowego Funduszu Mieszkaniowego.....	22
2.4.6	Program Wsparcia Prywatyzacji.....	22
2.4.7	Akcje i udziały przekazane nieodpłatnie Bankowi Gospodarstwa Krajowego.....	22
2.5	Informacja o liczbie i wartości akcji składających się na zasób majątkowy Skarbu Państwa przeznaczony na zaspokajanie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa.....	23
2.6	Informacja o wykorzystaniu środków gromadzonych na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa	24

1. Streszczenie najważniejszych informacji o gwarancjach i poręczeniach Skarbu Państwa

- 1) W 2023 r. Skarb Państwa udzielił gwarancji na łączną kwotę **168 199 684 688,19 zł**, w tym:
 - A. na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne¹, zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach”, udzielono 11 gwarancji na łączną kwotę **12 890 585 500 zł**;
 - B. na podstawie art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw², zwanej dalej „ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach”, gwarancjami Skarbu Państwa zostały objęte zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji wyemitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na łączną kwotę **34 107 877 770 zł**;
 - C. na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³, zwanej dalej „ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy” na łączną kwotę **11 303 455 800 zł**;
 - D. na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny⁴, zwanej dalej „ustawą o obronie Ojczyzny” na łączną kwotę **103 259 765 618,19 zł**;
 - E. na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw⁵, zwanej dalej „ustawą o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła” na łączną kwotę **6 638 000 000 zł**;
- 2) Potencjalne, niewymagalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na 31.12.2023 r. wyniosły łącznie **553 555 488 052 zł**, z tego:
 - A. kwota zobowiązań wynikająca z udzielonych poręczeń i gwarancji na podstawie ustawy o poręczeniach i gwarancjach, wyniosła **124 207 438 029 zł**;
 - B. kwota zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 67 ust. 4 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wyniosła **203 967 456 694 zł**;
 - C. kwota zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 21aa ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju⁶, zwanej dalej „ustawą o SIR”, wyniosła **77 048 379 010 zł**;
 - D. kwota zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy wyniosła **16 569 317 450 zł**;

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 291.

² Dz. U. poz. 568, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 248.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1772, z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1103, z późn. zm.

- E. kwota zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy o obronie Ojczyzny wyniosła **120 462 430 793 zł**;
 - F. kwota zobowiązań z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie źródeł ciepła wyniosła **11 300 466 076 zł**.
- 3) W 2023 r., podobnie jak w roku 2022, Skarb Państwa nie wydatkował środków na spłatę gwarantowanych i poręczonych zobowiązań.
 - 4) Na 31.12.2023 r. relacja potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń do PKB za 2023 r.⁷ wyniosła ok. **16,3%**, tj. nastąpił wzrost w stosunku do wysokości tej relacji wg stanu na 31.12.2022 r., kiedy wynosiła 14,1%.
 - 5) Należności z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń na 31.12.2023 r., wyniosły **29 523 367 zł**. Na 31.12.2022 r. należności te wynosiły 28 971 098 zł. W stosunku do roku 2022 pozycja ta wzrosła o 1,9%.
 - 6) W rezultacie działań windykacyjnych, podjętych w 2023 r. oraz w latach poprzednich, których skutkiem był zwrot do budżetu kwot wierzytelności Skarbu Państwa, w roku 2023 Skarb Państwa uzyskał dochody w wysokości **8 771 zł**.

⁷ Do wyliczenia relacji przyjęto PKB w wysokości 3 396,3 mld zł, tj. zgodnie z informacją GUS z dnia 29 lutego 2024 r. dotyczącą wstępnego szacunku produktu krajowego brutto w 4 kwartale 2023 r.

2. Informacja sporządzona w oparciu o ustawę o poręczeniach i gwarancjach na temat poręczeń i gwarancji udzielonych w 2023 r. przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego

2.1 Regulacje prawne dotyczące obowiązku sprawozdawczego

Udzielanie poręczeń i gwarancji to podejmowanie ryzyka finansowego, z reguły na rachunek przyszłych okresów. Przepis art. 216 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że nie wolno zaciągać pożyczek lub udzielać gwarancji i poręczeń finansowych, w następstwie których państwowy dług publiczny przekroczy 3/5 wartości rocznego produktu krajowego brutto.

W związku z powyższym kontrola narastania zobowiązań z tytułu udzielanych poręczeń i gwarancji ma szczególne znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa finansów publicznych.

Ustawa o poręczeniach i gwarancjach, w art. 46, nałożyła na Radę Ministrów obowiązek przedstawiania corocznie Sejmowi, w terminie właściwym do przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu państwa, informacji o:

- poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Skarb Państwa,
- poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez niektóre osoby prawne,
- poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach programów rządowych, Funduszu Gwarancji Płynnościowych, o którym mowa w art. 70 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach, Rządowego Funduszu Mieszkaniowego, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2%⁸, zwanej dalej „ustawą o rodzinnym kredycie mieszkaniowym” oraz Funduszu Gwarancji Kryzysowych, o którym mowa w art. 21b ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,
- liczbie i wartości akcji (udziałów) składających się na zasób majątkowy przeznaczony na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- wykorzystaniu środków gromadzonych na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Powyżej wymieniony art. 46 ustawy o poręczeniach i gwarancjach stosuje się również do gwarancji Skarbu Państwa obejmujących:

- zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji emitowanych i kredytów zaciąganych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (zgodnie z art. 67 ust. 5 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach),
- zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji emitowanych na rzecz Funduszu Pomocy (zgodnie z art. 16 ust. 5 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy),

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 859, z późn. zm.

- zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji emitowanych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na rzecz Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych (zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy o obronie Ojczyzny),
- zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów, pozyskanych limitów na gwarancje bankowe lub na akredytywy bankowe oraz pozyskanych limitów kredytowych na transakcje skarbowe zabezpieczające ryzyko zmienności kursu walutowego lub ryzyko zmienności cen węgla w związku z realizacją polecenia zakupu węgla energetycznego i sprowadzenie go do Polski (zgodnie z art. 34 ust. 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła).

Obok obowiązków sprawozdawczych wynikających z ustawy o poręczeniach i gwarancjach, których wykonanie następuje w formie przedłożenia Sejmowi niniejszej Informacji, istnieją również obowiązki wprowadzone przez art. 36 ust. 2 oraz art. 38 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹. Obowiązki te polegają m.in. na:

- podawaniu do publicznej wiadomości wykazu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń, wskazując osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne, nieposiadające osobowości prawnej, których te poręczenia i gwarancje dotyczą,
- ogłaszaniu kwoty i relacji do produktu krajowego brutto niewymagalnych zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- ogłaszaniu kwoty niewymagalnych zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostki sektora finansów publicznych.

Należy mieć na uwadze fakt, że zakres wyżej wspomnianej sprawozdawczości jest różny od tego, jaki wynika z niniejszej Informacji. Do sektora finansów publicznych nie jest bowiem zaliczany Bank Gospodarstwa Krajowego. Obowiązki wynikające z ustawy o finansach publicznych są wykonywane w formie stosownych obwieszczeń.

Zaprezentowane w poniższym opracowaniu dane liczbowe wskazują, że omawiana problematyka powinna podlegać stałej kontroli z uwagi na wysoki poziom potencjalnych, niewymagalnych zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.

2.2 Szczegółowe informacje dotyczące gwarancji udzielonych w 2023 r. przez Skarb Państwa

2.2.1 Udzielone gwarancje Skarbu Państwa

A. Na podstawie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielono 11 gwarancji Skarbu Państwa na łączną kwotę **12 890 585 500 zł**.

Tabela 1. Gwarancje Skarbu Państwa udzielone w 2023 r.

L.p.	Kredytobiorca/ Emitent/ Wnioskodawca	Kredytodawca /Obligatariusz	Kwota objęta gwarancji w zł*	Uchwała Rady Ministrów	Data podpisania umowy gwarancji/ oświadczenia	Organ udzielający gwarancji
1.	Bank Gospodarstwa Krajowego	obligatariusze	1 692 003 600	89/2023 z 9.06.2023 r.	4.09.2023 r.	Rada Ministrów
2.	Bank Gospodarstwa Krajowego	obligatariusze	1 025 385 900	89/2023 z 9.06.2023 r.	18.10.2023 r.	Rada Ministrów
3.	Bank Gospodarstwa Krajowego	obligatariusze	622 874 000	89/2023 z 9.06.2023 r.	31.10.2023 r.	Rada Ministrów
4.	Bank Gospodarstwa Krajowego	obligatariusze	702 198 000	89/2023 z 9.06.2023 r.	9.11.2023 r.	Rada Ministrów
5.	Bank Gospodarstwa Krajowego	obligatariusze	624 176 000	89/2023 z 9.06.2023 r.	9.11.2023 r.	Rada Ministrów
6.	PKP PLK S.A.	Europejski Bank Inwestycyjny	3 123 504 000	188/2023 z 11.10.2023 r.	7.12.2023 r.	Rada Ministrów
7.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Europejski Bank Inwestycyjny	1 621 900 000	115/2023 z 30.06.2023 r.	29.09.2023 r.	Rada Ministrów
8.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Europejski Bank Inwestycyjny	1 297 520 000	116/2023 z 30.06.2023 r.	29.09.2023 r.	Rada Ministrów
9.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Europejski Bank Inwestycyjny	1 557 024 000	105/2023 z 19.06.2023 r.	29.09.2023 r.	Rada Ministrów
10.	PKP Intercity S.A.	Europejski Bank Inwestycyjny	192 000 000	68/2021 z 31.05.2021 r.	19.01.2023 r.	Rada Ministrów
11.	PKP Intercity S.A.	Europejski Bank Inwestycyjny	432 000 000	160/2021 z 06.12.2021 r.	20.09.2023 r.	Rada Ministrów
Ogółem udzielone gwarancje			12 890 585 500			

* Kwoty gwarancji udzielonych w walutach obcych zostały przeliczone wg średnich kursów walut obcych opublikowanych przez NBP w dniu poprzedzającym dzień podpisania umów gwarancji.

- 1) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 89/2023 z 9.06.2023 r., obejmująca zobowiązania wynikające z emisji Banku Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec nabywców obligacji do spłaty 100% kwoty zobowiązań wynikających z emisji obligacji, tj. 100% kwoty wykupu obligacji, stanowiącej 100% ich wartości nominalnej wynoszącej 270 000 000 EUR oraz 100% należnych odsetek, i jest udzielana do łącznej kwoty 378 000 000 EUR;
- 2) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 89/2023 z 9.06.2023 r., obejmująca zobowiązania wynikające z emisji Banku Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec nabywców obligacji do spłaty 100% kwoty zobowiązań wynikających z emisji obligacji, tj. 100% kwoty wykupu obligacji, stanowiącej 100% ich wartości nominalnej wynoszącej 165 000 000 EUR oraz 100% należnych odsetek, i jest udzielana do łącznej kwoty 231 000 000 EUR;
- 3) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 89/2023 z 9.06.2023 r., obejmująca zobowiązania wynikające z emisji Banku Gospodarstwa

Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec nabywców obligacji do spłaty 100% kwoty zobowiązań wynikających z emisji obligacji, tj. 100% kwoty wykupu obligacji, stanowiącej 100% ich wartości nominalnej wynoszącej 100 000 000 EUR oraz 100% należnych odsetek, i jest udzielana do łącznej kwoty 140 000 000 EUR;

- 4) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 89/2023 z 9.06.2023 r., obejmująca zobowiązania wynikające z emisji Banku Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec nabywców obligacji do spłaty 100% kwoty zobowiązań wynikających z emisji obligacji, tj. 100% kwoty wykupu obligacji, stanowiącej 100% ich wartości nominalnej wynoszącej 112 500 000 EUR oraz 100% należnych odsetek, i jest udzielana do łącznej kwoty 157 500 000 EUR;
- 5) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 89/2023 z 9.06.2023 r., obejmująca zobowiązania wynikające z emisji Banku Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec nabywców obligacji do spłaty 100% kwoty zobowiązań wynikających z emisji obligacji, tj. 100% kwoty wykupu obligacji, stanowiącej 100% ich wartości nominalnej wynoszącej 100 000 000 EUR oraz 100% należnych odsetek, i jest udzielana do łącznej kwoty 140 000 000 EUR;
- 6) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 188/2023 z 11.10.2023 r., obejmująca spłatę kredytu zaciągniętego przez PKP PLK S.A. w Europejskim Banku Inwestycyjnym, przeznaczonego na częściowe finansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „PLK E65 ODCINEK POŁUDNIOWY ETAP II”. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec EBI do spłaty 100% kwoty kredytu w wysokości 600 000 000 EUR oraz 100% odsetek od tego kredytu i 100% kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 720 000 000 EUR;
- 7) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 115/2023 z 30.06.2023 r., obejmująca spłatę kredytu zaciągniętego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Europejskim Banku Inwestycyjnym, na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczonego na współfinansowanie projektu pod nazwą „Droga Ekspresowa S3 Świnoujście – Szczecin”. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec EBI do spłaty 100% kwoty kredytu w wysokości 250 000 000 EUR oraz 100% odsetek od tego kredytu i 100% kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 350 000 000 EUR;
- 8) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 116/2023 z 30.06.2023 r., obejmująca spłatę kredytu zaciągniętego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Europejskim Banku Inwestycyjnym, na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczonego na współfinansowanie projektu pod nazwą „Droga Ekspresowa S14 Zachodnia Obwodnica Łodzi”. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec EBI do spłaty 100% kwoty kredytu w wysokości 200 000 000 EUR oraz 100% odsetek od tego kredytu i 100% kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 280 000 000 EUR;
- 9) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 105/2023 z 19 czerwca 2023 r., obejmująca spłatę kredytu zaciągniętego przez Bank

Gospodarstwa Krajowego w Europejskim Banku Inwestycyjnym, na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego, przeznaczanego na współfinansowanie projektu pod nazwą „S6 – Obwodnica Trójmiasta”. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec EBI do spłaty 100% kwoty kredytu w wysokości 240 000 000 EUR oraz 100% odsetek od tego kredytu i 100% innych kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 336 000 000 EUR;

- 10) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 68/2021 z dnia 31 maja 2021 r., obejmująca spłatę drugiej części kredytu zaciągniętego przez PKP Intercity S.A. w Europejskim Banku Inwestycyjnym, przeznaczanego na częściowe finansowanie realizacji projektu inwestycyjnego pod nazwą „Program na rzecz konkurencyjności PKP Intercity”. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec EBI do spłaty 80% kwoty kredytu w wysokości 200 000 000 zł oraz 80% odsetek od tego kredytu i 80% innych kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 192 000 000 zł;
 - 11) Gwarancja udzielona na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 160/2021 z dnia 6 grudnia 2021 r., obejmująca spłatę trzeciej części kredytu zaciągniętego przez PKP Intercity S.A. w Europejskim Banku Inwestycyjnym, przeznaczanego na częściowe finansowanie realizacji projektu inwestycyjnego pod nazwą „Program na rzecz konkurencyjności PKP Intercity”. Stanowi ona zobowiązanie Skarbu Państwa wobec EBI do spłaty 80% kwoty kredytu w wysokości 450 000 000 zł oraz 80% odsetek od tego kredytu i 80% innych kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 432 000 000 zł;
- B.** Na podstawie art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach gwarancjami Skarbu Państwa na łączną kwotę **34 107 877 770 zł** zostały objęte zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji wyemitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie następujących listów emisyjnych:
- 1) listu emisyjnego nr 1/2021 z 1 marca 2021 r. ze zm., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FPC0328 (oświadczenia gwaranta: z 19.01.2023 r. na kwotę 276 250 000 zł, z 01.03.2023 r. na kwotę 276 250 000 zł, z 27.04.2023 r. na kwotę 627 487 500 zł, z 12.05.2023 r. na kwotę 578 550 000 zł, z 21.09.2023 r. na kwotę 346 912 500 zł i z 06.10.2023 r. na kwotę 330 600 000 zł);
 - 2) listu emisyjnego nr 2/2021 z 4 maja 2021 r. ze zm., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FPC0631 (oświadczenia gwaranta: z 10.02.2023 r. na kwotę 331 380 000 zł, z 01.03.2023 r. na kwotę 311 591 000 zł, z 27.04.2023 r. na kwotę 1 024 100 000 zł, z 12.05.2023 r. na kwotę 2 062 200 000 zł, z 21.09.2023 r. na kwotę 2 049 600 000 zł, z 06.10.2023 r. na kwotę 706 020 000 zł, z 19.10.2023 r. na kwotę 327 600 000 zł, z 10.11.2023 r. na kwotę 707 000 000 zł i z 23.11.2023 r. na kwotę 534 800 000 zł);
 - 3) listu emisyjnego nr 4/2020 z 16 lipca 2020 r. ze zm., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FPC0733 (oświadczenia gwaranta: z 01.03.2023 r. na kwotę 204 590 000 zł, z 27.04.2023 r. na kwotę 86 576 500 zł, z 12.05.2023 r. na kwotę 18 712 500 zł, z 21.09.2023 r. na kwotę 325 850 000 zł, z 06.10.2023 r. na kwotę 363 212 500 zł, z 19.10.2023 r. na kwotę 110 250 000 zł, z 10.11.2023 r. na kwotę 15 925 000 zł i z 23.11.2023 r. na kwotę 67 375 000 zł);

- 4) listu emisyjnego nr 5/2020 z 19 listopada 2020 r. ze zm., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FPC1140 (oświadczenia gwaranta: z 19.01.2023 r. na kwotę 28 550 000 zł i z 10.02.2023 r. na kwotę 70 962 452,50 zł);
 - 5) listu emisyjnego nr 3/2023 z 20 lutego 2023 r., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FPC0342 (oświadczenia gwaranta: z 01.03.2023 r. na kwotę 1 956 102 500 zł, z 27.04.2023 r. na kwotę 324 913 875 zł, z 12.05.2023 r. na kwotę 1 003 797 850 zł, z 15.06.2023 r. na kwotę 1 141 250 000 zł, z 21.09.2023 r. na kwotę 423 403 750 zł, z 06.10.2023 r. na kwotę 440 979 000 zł, z 19.10.2023 r. na kwotę 237 948 342,50 zł, z 10.11.2023 r. na kwotę 189 447 500 zł i z 23.11.2023 r. na kwotę 419 980 000 zł);
 - 6) listu emisyjnego nr 1/2023 z 10 lutego 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 14.02.2023 r. na kwotę 210 000 000 EUR);
 - 7) listu emisyjnego nr 2/2023 z 15 lutego 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 20.02.2023 r. na kwotę 1 050 000 000 EUR);
 - 8) listu emisyjnego nr 5/2023 z 15 maja 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 18.05.2023 r. na kwotę 2 450 000 000 USD);
- C. Na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy gwarancjami Skarbu Państwa na łączną kwotę **11 303 455 800 zł** zostały objęte zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji wyemitowanych na rzecz Funduszu Pomocy na podstawie następujących listów emisyjnych:
- 1) listu emisyjnego nr 4/2023 z 4 kwietnia 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 06.04.2023 r. na kwotę 350 000 000 EUR);
 - 2) listu emisyjnego nr 6/2023 z 17 maja 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 17.05.2023 r. na kwotę 130 200 000 000 JPY);
 - 3) listu emisyjnego nr 7/2023 z 24 lipca 2023 r., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FPU0835 (oświadczenie gwaranta z 01.08.2023 r. na kwotę 840 000 000 EUR);
 - 4) listu emisyjnego nr 14/2023 z 7 listopada 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 10.11.2023 r. na kwotę 322 000 000 EUR);
 - 5) listu emisyjnego nr 16/2023 z 6 grudnia 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 08.12.2023 r. na kwotę 133 000 000 EUR);
- D. Na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy o obronie Ojczyzny gwarancjami Skarbu Państwa na łączną kwotę **103 259 765 618,19 zł** zostały objęte zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego zaciągnięte na rzecz Funduszu Wsparcie Sił Zbrojnych wynikające z:
- 1) kredytu zaciągniętego w J.P. Morgan SE w wysokości 1 889 023 000 GBP. Gwarancja stanowi zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty 100% kwoty kredytu oraz 100% odsetek od tego kredytu i 100% kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem, łącznie do kwoty 3 187 390 542,90 EUR (oświadczenie gwaranta z 20.07.2023 r.);
 - 2) kredytu zaciągniętego w od Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki w wysokości 2 000 000 000 USD. Gwarancja stanowi zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty

- 100% kwoty kredytu oraz 100% odsetek od tego kredytu, łącznie do kwoty 2 615 350 671,14 USD (oświadczenie gwaranta z 22.09.2023 r.);
- 3) czterech kredytów zaciągniętych na rynku koreańskim w wysokości: 2 550 000 000 USD, 2 304 147 465,44 EUR, 3 291 639 236,34 EUR i 1 410 702 529,86 EUR. Gwarancje stanowią zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty 100% kwoty kredytów oraz 100% odsetek od tych kredytów i 100% kosztów bezpośrednio związanych z tymi kredytami, łącznie do kwot odpowiednio: 4 080 000 000 USD, 3 686 635 944,70 EUR, 5 266 622 778,14 EUR i 2 257 124 047,78 EUR (oświadczenia gwaranta z 16.10.2023 r.);
 - 4) obligacji wyemitowanych na podstawie następujących listów emisyjnych:
 - a) listu emisyjnego nr 10/2023 z 25 października 2023 r. (oświadczenie gwaranta z 27.10.2023 r. na kwotę 1 400 000 000 USD),
 - b) listu emisyjnego nr 15/2023 z 17 listopada 2023 r., dotyczącego obligacji o skróconej nazwie FWA1125 (oświadczenie gwaranta z 22.11.2023 r. na kwotę 3 330 000 000 zł);
- E. Na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła, gwarancjami Skarbu Państwa, na łączną kwotę **6 638 000 000 zł**, zostały objęte zobowiązania:
- 1) PGE PALIWA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wobec Banku Polska Kasa Opieki S.A., z tytułu kredytów, odsetek od kredytów oraz innych kosztów bezpośrednio związanych z kredytami. Gwarancja stanowiła zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty 100% pozostającego do spłaty kapitału kredytów wraz ze 100% należnych odsetek od Kredytów oraz innych kosztów bezpośrednio związanych z kredytami, łącznie do kwoty 798 000 000,00 zł (oświadczenie gwaranta z 04.01.2023 r.);
 - 2) PGE Polskiej Grupy Energetycznej S.A. wobec Banku Gospodarstwa Krajowego, z tytułu kredytu, odsetek od kredytu i innych kosztów bezpośrednio związanych z kredytem, a także gwarancji bankowych, w tym akredytyw zabezpieczających standby podlegających ISP 98, URDG 758 lub UCP 600 („Linia na gwarancje”) oraz akredytyw dokumentowych (własnych), podlegających UCP 600 („Linia na akredytywy”) (oświadczenie gwaranta z 01.03.2023 r.). Gwarancja stanowiła zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty (łącznie do kwoty 1 760 000 000,00 zł):
 - a) 100% wartości limitu Linii na gwarancje,
 - b) 100% wartości limitu Linii na akredytywy;
 - 3) Węglokoksu S.A. wobec Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A., z tytułu kredytów zaciągniętych do kwoty 1 500 000 000 zł. Gwarancja stanowi zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty 100% pozostającego do spłaty kapitału kredytów, wraz ze 100% należnych odsetek od kredytów oraz innych kosztów bezpośrednio związanych z tymi kredytami, łącznie do kwoty 1 800 000 000 zł (oświadczenie gwaranta z 13.01.2023 r.);
 - 4) Węglokoksu S.A. wobec Banku Gospodarstwa Krajowego, z tytułu kredytu zaciągniętego do kwoty 1 900 000 000 zł. Gwarancja stanowi zobowiązanie Skarbu Państwa do spłaty 100% pozostającego do spłaty kapitału kredytu, wraz ze 100% należnych odsetek od kredytu oraz innych kosztów bezpośrednio związanych z

kredytem, łącznie do kwoty 2 280 000 000 zł (oświadczenie gwaranta z 14.03.2023 r.).

2.2.2 Wykorzystanie ustawowego limitu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa na rok 2023

Na podstawie art. 31 ustawy o poręczeniach i gwarancjach, łączna kwota, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, określana jest corocznie w ustawie budżetowej. Do powyższego limitu budżetowego nie są wliczane gwarancje Skarbu Państwa udzielone na podstawie ustaw, o których mowa w pkt 2.2.1 lit. B-E powyżej.

W ustawie budżetowej na rok 2023 limit gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa został ustalony na kwotę 200 mld zł. Głównym czynnikiem, który wpłynął na wysokość tego limitu, była możliwość jego wykorzystania do działań, które mogłyby się pojawić w przypadku ewentualnego pogorszenia warunków działania polskiego systemu finansowego, w szczególności na skutek kryzysu finansowego lub gospodarczego, kiedy to istnieje możliwość wspierania podmiotów należących do sektora finansowego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym¹⁰ oraz ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej¹¹. Z uwagi na prewencyjny charakter powyższych działań brak wykorzystania prognozowanego limitu na powyższy cel należy ocenić pozytywnie.

Na podstawie ustawy o poręczeniach i gwarancjach w 2023 r. udzielono gwarancji Skarbu Państwa na łączną kwotę **12 890 585 500 zł**, co stanowi **6,45%** kwoty limitu zaplanowanej na 2023 r.

W porównaniu z rokiem 2022 wykorzystanie limitu gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa w 2023 r. jest wyższe. Limit w 2022 r., zaplanowany w wysokości 200 mld zł, wykorzystano w kwocie 10 733 567 600 zł, co stanowiło ok. 5,37% kwoty tego limitu.

2.2.3 Opłaty prowizyjne od udzielonych gwarancji i poręczeń wpłacane na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa

W 2023 r., z tytułu udzielonych gwarancji Skarbu Państwa, wniesione zostały opłaty prowizyjne w łącznej kwocie **26 462 949,50 zł**, w związku z:

- 1) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. . wynikające z kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu Program na rzecz konkurencyjności PKP Intercity cz. II - opłata prowizyjna w kwocie 2 240 876,71 zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta, naliczana od kwoty zobowiązania wynoszącej 192 000 000 zł, za okres od dnia jej wniesienia do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 2) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. wynikające z kredytu A zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu „PKP Intercity - tabor kolejowy dużych prędkości” - opłata prowizyjna w kwocie

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 776.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 505.

9 357 184,76 zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, tj. kwoty 779 765 396,40 zł;

- 3) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. wynikające z kredytu B zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu „PKP Intercity - tabor kolejowy dużych prędkości” - opłata prowizyjna w kwocie 3 647 686,08 zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, tj. kwoty 303 973 840,34 zł;
- 4) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. wynikające z kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu Tabor kolejowy PKP Intercity - opłata prowizyjna w kwocie 3 451 376,37 zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, tj. kwoty 287 614 697,72 zł;
- 5) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. wynikające z kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu Tabor kolejowy PKP Intercity - opłata prowizyjna w kwocie 2 157 321,47 zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, tj. kwoty 179 776 789,04 zł;
- 6) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. wynikające z kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu Program na rzecz konkurencyjności PKP Intercity cz. I - opłata prowizyjna w kwocie 4 032 000,00zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, tj. kwoty 336 000 000 zł;
- 7) gwarancją Skarbu Państwa za zobowiązania PKP Intercity S.A. . wynikające z kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie projektu Program na rzecz konkurencyjności PKP Intercity cz. III - opłata prowizyjna w kwocie 1 576 504,11 zł, stanowiąca 1,2% kwoty zobowiązania gwaranta, naliczana od kwoty zobowiązania wynoszącej 432 000 000 zł, za okres od dnia jej wniesienia do dnia 31 grudnia 2023 r.;

Powyższe opłaty prowizyjne, zostały wyliczone i pobrane zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie opłaty prowizyjnej od poręczenia i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa¹².

W 2023 r. z wniesienia opłaty prowizyjnej zwolnione były następujące gwarancje, na podstawie:

- 1) art. 2c ust. 4 ustawy. o poręczeniach i gwarancjach, zwolnienie z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej dotyczy gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Europejskim Banku Inwestycyjnym oraz gwarancji zobowiązań wynikających z emisji obligacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego. Zwolnienie z opłaty prowizyjnej z tytułu takich gwarancji następuje również na podstawie art. 39d ust. 3 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym¹³;

¹² Dz. U. poz. 674.

¹³ Dz. U. z 2024 r. poz. 321.

- 2) art. 38 ust. 11 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym¹⁴ z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej zwolniona była gwarancja spłaty kredytu zaciągniętego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Europejskim Banku Inwestycyjnym;
- 3) art. 67 ust. 7 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej zwolnione są gwarancje wypłaty zobowiązań z wyemitowanych przez BGK obligacji na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19;
- 4) art. 45 ust. 5 ustawy o obronie Ojczyzny z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej zwolnione są gwarancje wypłaty zobowiązań z wyemitowanych przez BGK obligacji na rzecz Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych;
- 5) art. 16 ust. 7 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej zwolnione są gwarancje wypłaty zobowiązań z wyemitowanych przez BGK obligacji na rzecz Funduszu Pomocy;
- 6) art. 34 ust. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła z obowiązku wniesienia opłaty prowizyjnej zwolnione były gwarancje spłaty kredytów zaciągniętych przez spółki w celu zakupu węgla energetycznego i sprowadzenie go do Polski.

2.2.4 Niewymagalne zobowiązania Skarbu Państwa

Potencjalne, niewymagalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na 31.12.2023 r. wyniosły łącznie **553 555 488 052 zł**, z czego:

- 1) kwota zobowiązań Skarbu Państwa wynikająca z udzielonych poręczeń i gwarancji na podstawie ustawy o poręczeniach i gwarancjach wyniosła **124 207 438 029 zł**, w tym:
 - gwarancje i poręczenia krajowe 4 147 200 000 zł,
 - gwarancje zagraniczne 120 060 238 029 zł,
- 2) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji na podstawie art. 67 ust. 4 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach wyniosła **203 967 456 694 zł**, w tym:
 - gwarancje krajowe 181 054 650 994 zł,
 - gwarancje zagraniczne 22 912 805 700 zł,
- 3) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji na podstawie art. 21aa ust. 2 ustawy o SIR wyniosła **77 048 379 010 zł**, w tym:
 - gwarancje krajowe 74 386 629 010 zł,
 - gwarancje zagraniczne 2 661 750 000 zł,
- 4) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy wyniosła **16 569 317 450 zł**, w tym:
 - gwarancje krajowe 0 zł,
 - gwarancje zagraniczne 16 569 317 450 zł,
- 5) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy o obronie Ojczyzny wyniosła **120 462 430 793 zł**, w tym:
 - gwarancje krajowe 3 330 000 000 zł,
 - gwarancje zagraniczne 117 132 430 793 zł,

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1786, z późn. zm.

- 6) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu gwarancji udzielonych na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie źródeł ciepła wyniosła **11 300 466 076 zł**, w tym:
- gwarancje krajowe 11 300 466 076 zł,
 - gwarancje zagraniczne 0 zł.

Stan potencjalnych zobowiązań na koniec 2023 r. odnotował wzrost w stosunku do 2022 r. o 27,9%, ponieważ kwota potencjalnych, niewymagalnych zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na 31.12.2022 r. wynosiła 432 796 400 452 zł.

Tabela 2. Potencjalne, niewymagalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wg stanu na 31.12.2023 r. z wyszczególnieniem największych pozycji

Kredytobiorca	Kwota potencjalnych zobowiązań Skarbu Państwa w zł*
Poręczenia i gwarancje krajowe	
Bank Gospodarstwa Krajowego – FP Covid -19	181 054 650 994
Polski Fundusz Rozwoju SA – Tarcze finansowe	74 386 629 010
PGE Paliwa Sp. z o.o.	4 500 000 000
PGE S.A.	4 060 000 000
Bank Gospodarstwa Krajowego – KFD	3 640 800 000
Bank Gospodarstwa Krajowego - FWSZ	3 330 000 000
Węglokoks S.A.	2 740 466 076
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	506 400 000
Ogółem poręczenia i gwarancje krajowe	274 218 946 080
Gwarancje zagraniczne	
Bank Gospodarstwa Krajowego - FWSZ	117 132 430 793
Bank Gospodarstwa Krajowego – ustawa o p. i g.	87 951 695 286
- w tym wsparcie KFD	87 737 109 007
Bank Gospodarstwa Krajowego – FP Covid -19	22 912 805 700
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	19 651 528 068
Bank Gospodarstwa Krajowego – FP Ukraina	16 569 317 450
Gdańsk Transport Company S.A.– gwarancja wypłat z KFD	5 334 102 533
Autostrada Wielkopolska S.A. II	4 758 866 191
- gwarancja wypłat z KFD	4 758 866 191
Polski Fundusz Rozwoju S.A. – Tarcze finansowe	2 661 750 000
PKP Intercity S.A.	2 315 045 951
Szkoła Główna Handlowa	49 000 000
Ogółem gwarancje zagraniczne	279 336 541 972
Ogółem potencjalne zobowiązania	553 555 488 052

*Kwoty zobowiązań wyrażonych w walutach obcych zostały przeliczone wg Tabeli Kursów Średnich NBP nr 251/A/NBP/2023 z 29.12.2023r.

W procesie oceny ryzyka dokonuje się kwalifikacji potencjalnych zobowiązań Skarbu Państwa do pięciu kategorii:

- 1) zobowiązania o niskim ryzyku ich spłaty ze środków budżetowych (wsp. ryzyka od 0% do 30%),
- 2) zobowiązania o średnim ryzyku ich spłaty ze środków budżetowych (wsp. ryzyka powyżej 30%, do 50%),
- 3) zobowiązania o podwyższonym ryzyku ich spłaty ze środków budżetowych

- (wsp. ryzyka powyżej 50%, do 80%),
- 4) zobowiązania o wysokim ryzyku ich spłaty ze środków budżetowych
(wsp. ryzyka powyżej 80%, mniej niż 100%),
- 5) zobowiązania spłacane przez Skarb Państwa
(wsp. ryzyka = 100%).

Tabela 3. Struktura potencjalnych zobowiązań Skarbu Państwa według podziału ryzyka

Kategoria ryzyka	Kwota potencjalnych zobowiązań w zł		Udział w sumie potencjalnych zobowiązań	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
I-niskie	411 997 648 089	531 082 514 033	95,19%	95,94%
II-średnie	20 798 752 363	22 472 974 019	4,81%	4,06%
III-podwyższone	-	-	-	-
IV-wysokie	-	-	-	-
V-wypłaty	-	-	-	-
Razem	432 796 400 452	553 555 488 052	100%	100%

W 2023 r. pomimo istotnego wzrostu łącznej kwoty potencjalnych zobowiązań rozkład tych zobowiązań na poszczególne kategorie ryzyka praktycznie się nie zmienił. Wraz ze wzrostem kwoty potencjalnych zobowiązań nastąpił przy tym niewielki spadek ryzyka portfela.

Tabela 4. Współczynniki ryzyka portfela poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa

Wg stanu na dzień	Kwota potencjalnych zobowiązań w zł		Współczynnik ryzyka dla całego portfela	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
Razem	432 796 400 452	553 555 488 052	2,8%	1,9%
W tym: poręczenia i gwarancje krajowe	270 925 733 590	274 218 946 080	1,6%	0,7%
gwarancje zagraniczne	161 870 666 862	279 336 541 973	4,8%	3,1%

Łączny długoterminowy współczynnik ryzyka dla całego portfela spadł z 2,8% do 1,9%. Zmiana ta jest efektem udzielenia w 2023 r. gwarancji, których ryzyko jest szacowane na niskim poziomie. Pomimo udzielania wysokich kwot gwarancji, z reguły posiadają one mechanizmy zapewnienia środków na spłatę gwarantowanych zobowiązań.

Według stanu na koniec 2023 r. portfel gwarancji zagranicznych, analogicznie jak w roku ubiegłym, charakteryzuje się większym ryzykiem w stosunku do portfela poręczeń i gwarancji krajowych.

Według stanu na 31.12.2023 r. relacja potencjalnych zobowiązań z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez Skarb Państwa do PKB za 2023 r.¹⁵ wyniosła 16,3%. Oznacza to jej wzrost w stosunku do stanu na 31.12.2022 r., kiedy to wyniosła 14,1%.

¹⁵ Do wyliczenia relacji przyjęto PKB w wysokości 3 396,3 mld zł, tj. zgodnie z informacją GUS z dnia 29 lutego 2024 r. dotyczącą wstępnego szacunku produktu krajowego brutto w 4 kwartale 2023 r.

2.2.5 Wydatki i należności Skarbu Państwa

W 2023 r. Skarb Państwa nie wydatkował środków na spłatę gwarantowanych i poręczonych zobowiązań.

Należności z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń na 31.12.2023 r., wyniosły **29 523 367 zł**, w tym odsetki ustawowe za opóźnienie stanowiły kwotę 24 829 007 zł. Oznacza to wzrost o 1,9%, gdyż na 31.12.2022 r. należności te wyniosły 28 971 098 zł. Wzrost ten wynikał ze:

- zwiększenia należności w wyniku zaewidencjonowania odsetek ustawowych za opóźnienie od należności Skarbu Państwa,
- zmniejszenia należności w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych wobec dłużników Skarbu Państwa.

Należności regresowe Skarbu Państwa powstałe w wyniku spłaty poręczonych lub gwarantowanych zobowiązań na 31.12.2023 r., wyniosły:

- 18 258 374 zł z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych,
- 11 264 993 zł z tytułu gwarancji zagranicznych,

i dotyczyły głównie dłużników znajdujących się w upadłości lub likwidacji.

Kwota należności Skarbu Państwa na 31.12.2023 r. stanowiła mniej niż 0,01% łącznych, potencjalnych, niewymagalnych zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

W rezultacie działań windykacyjnych, podjętych w 2023 r. oraz w latach poprzednich, których skutkiem był zwrot do budżetu kwot wierzytelności Skarbu Państwa, w roku 2023 uzyskano dochody w wysokości 8 771 zł.

2.3 Poręczenia i gwarancje udzielone przez niektóre osoby prawne

Ustawa o poręczeniach i gwarancjach określa obowiązek sprawozdawczy niektórych osób prawnych wobec ministra właściwego do spraw finansów publicznych w zakresie prowadzonej przez te podmioty działalności poręczeniowo-gwarancyjnej.

Zgodnie z ww. ustawą niektóre osoby prawne (podmioty niebędące bankami oraz zakładami ubezpieczeń) uprawnione, na podstawie odrębnych przepisów, do udzielania poręczeń i gwarancji, w ramach powierzonych im zadań publicznych lub w zakresie prowadzonej przez nie działalności gospodarczej, to:

- a) państwowe osoby prawne utworzone w drodze ustawy,
- b) fundacje, w których fundatorami są osoby prawne, o których mowa w lit. a.

Zgodnie z ustawą o poręczeniach i gwarancjach ww. osoby prawne mogą udzielać poręczeń i gwarancji do wysokości nie wyższej niż 60% wartości kapitałów (funduszy) własnych, określonych według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego udzielenie poręczenia lub gwarancji, z zastrzeżeniem, że kwota poręczenia lub gwarancji udzielanych za zobowiązania określonego podmiotu nie może przekroczyć 20% wartości tych kapitałów (funduszy). Przekroczenie tych limitów wymaga uprzedniej zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. do Ministerstwa Finansów sprawozdania przekazały dwa podmioty podlegające ww. obowiązkowi sprawozdawczemu, tj.:

- 1) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR),
- 2) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR),

Tym samym liczba podmiotów, które przestały sprawozdania według stanu na koniec 2023 r. utrzymała się na analogicznym poziomie jak na koniec 2022 roku.

Spośród ww. podmiotów w 2023 r. tylko jeden z nich, tj. ARiMR, udzielił jednego poręczenia na kwotę 55 000 zł. Było to poręczenie spłaty kredytu studenckiego. Tym samym wartość udzielonych w 2023 r. poręczeń odpowiadała w przybliżeniu wartości poręczeń udzielonych w 2022 r. również tylko przez tą Agencję (wówczas udzielono dwóch poręczeń spłaty kredytu studenckiego w łącznej wysokości 47 000 zł).

Stan potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez ww. podmioty poręczeń i gwarancji na koniec roku 2023 osiągnął poziom 4 136 190 zł, co oznacza, iż nastąpił spadek tej pozycji o 28,99% (o blisko 1,7 mln zł) w stosunku do wartości potencjalnych zobowiązań wykazanych na koniec roku 2022. Zmniejszenie wartości potencjalnych zobowiązań jest efektem sukcesywnego spłacania zobowiązań objętych ww. zabezpieczeniami.

Jednocześnie, na koniec 2023 r. nastąpił również spadek należności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji do wartości 43 790 041 zł, co stanowi spadek o ok. 10,37% (tj. o ponad 5 mln zł) w stosunku do wartości tych należności wykazanych na koniec 2022 roku. Spadek ten wynika z sukcesywnego egzekwowania wierzytelności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2.4 Poręczenia i gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego¹⁶

Działalność poręczeniowo-gwarancyjna Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach programów rządowych funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy o poręczeniach i gwarancjach, a także o następujące programy rządowe:

- a) „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” - Program Wspierania Przedsiębiorczości,
- b) „Wsparcie prywatyzacji poprzez udzielanie poręczeń i gwarancji spółkom z udziałem pracowników i jednostek samorządu terytorialnego (spółkom aktywności obywatelskiej)” - Program Wsparcia Prywatyzacji,
- c) „Program gwarancyjny „Czyste Powietrze” z wykorzystaniem gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” – Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”.

Działalność gwarancyjna BGK w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych funkcjonuje w oparciu o:

- a) art. 15zzzd ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁷, zwanej dalej „ustawą o szczególnych rozwiązaniach”,
- b) art. 70-75 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

¹⁶ Na podstawie danych przekazanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

¹⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 340.

Działalność gwarancyjna BGK w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych funkcjonuje w oparciu o art. 21b ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy.

Działalność gwarancyjna BGK w ramach Rządowego Funduszu Mieszkaniowego funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy o poręczeniach i gwarancjach, a także w oparciu o ustawę o rodzinnym kredycie mieszkaniowym.

2.4.1 Program Wspierania Przedsiębiorczości

2.4.1.1 Charakterystyka działalności poręczeniowo-gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości

W 2023 r., w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości, BGK oferował następujące poręczenia i gwarancje gospodarcze:

- 1) poręczenia/gwarancje spłaty kredytu udzielane w trybie portfelowym, w tym:
 - gwarancje spłaty kredytu w ramach Portfelowej Linii Gwarancyjnej *de minimis* udzielane w ramach Krajowego Funduszu Gwarancyjnego (gwarancje PLD-KFG); w ramach gwarancji PLD-KFG są udzielane przez BGK również gwarancje łączone w ramach zabezpieczenia spłaty kredytu z poręczeniem udzielanym przez fundusz poręczeniowy (gwarancje PLD PLUS-KFG),
 - gwarancje spłaty kredytu udzielane w ramach Portfelowej Linii Gwarancyjnej finansowane z Funduszu Gwarancyjnego wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (gwarancje FG POIR),
 - gwarancje spłaty kredytu w ramach Funduszu Gwarancji Rolnych (gwarancje FGR),
 - gwarancje spłaty transakcji leasingowych w ramach portfelowej linii gwarancyjnej *de minimis* leasingu (LGL-KFG);
- 2) poręczenia/gwarancje udzielane w trybie indywidualnym, w tym:
 - poręczenia i gwarancje spłaty kredytu,
 - gwarancje należytego wykonania umowy.

Ponadto BGK udziela również, w trybie portfelowym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹⁸, w związku z przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach, poręczeń kredytów studenckich (poręczeń spłaty kredytów udzielanych w ramach Funduszu Kredytów Studenckich) oraz poręczeń spłaty kredytów na studia medyczne (poręczeń spłaty kredytów udzielanych w ramach Funduszu Kredytowania Studiów Medycznych).

2.4.1.2 Poręczenia i gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości

W 2023 r. BGK udzielił 108 695 gwarancji gospodarczych w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości, na łączną kwotę 47 313 380 569,65 zł, w tym: 98 311 gwarancji PLD-KFG na łączną kwotę 42 596 642 149,37 zł, 2 569 gwarancji LGL-KFG na łączną kwotę 452 939 165,11 zł, 2 209 gwarancji FG POIR na łączną kwotę 3 489 390 921,01 zł, 5 606 gwarancji FGR na łączną kwotę 774 408 334,16 zł.

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.

W 2023 r. BGK udzielił 2 026 poręczeń kredytów dla studentów, na łączną kwotę 293 913 295,25 zł, w tym 832 poręczeń kredytów studenckich na kwotę 21 539 200,00 zł oraz 1 194 poręczeń kredytów na studia medyczne na kwotę 272 374 095,25 zł.

W 2023 r., w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości dokonano 2 537 wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji gospodarczych na łączną kwotę 582 146 456,23 zł oraz 13 wypłat z tytułu udzielonych poręczeń kredytów studenckich na kwotę 162 939,86 zł. W 2023 r. nie dokonano wypłat z tytułu udzielonych poręczeń kredytów na studia medyczne.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. łączny stan zobowiązań pozabilansowych (stan czynnych poręczeń i gwarancji) z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji gospodarczych w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości wyniósł 72 840 341 018,19 zł (tj. około 118,3% stanu potencjalnych zobowiązań wykazanych na koniec 2022 r. w kwocie 61 563 490 000,95 zł). Wzrost wartości zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji związany jest przede wszystkim z aktywnym udzielaniem gwarancji PLD-KFG.

Jednocześnie zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń kredytów dla studentów, wg stanu na 31.12.2023 r., wyniosły łącznie 376 341 586,57 zł, (tj. około 124,7% stanu potencjalnych zobowiązań wykazanych na koniec 2022 r. w kwocie 301 730 658,00 zł), w tym zobowiązania z tytułu poręczeń kredytów studenckich w kwocie 242 583 332,93 zł oraz zobowiązania z tytułu poręczeń kredytów na studia medyczne na kwotę 133 758 253,64 zł.

Natomiast stan należności wynikający z udzielonych przez BGK poręczeń i gwarancji gospodarczych w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości (dotyczy zadłużenia z tytułu kapitału) na dzień 31.12.2023 r., wynosił 3 212 916 359,85 zł (tj. około 105% stanu należności wykazanych na koniec 2022 r. w kwocie 3 060 385 626,33 zł). Na ww. należności składają się przede wszystkim należności z tytułu wypłaconych gwarancji de minimis w wysokości 2 863 606 624,66 zł.

Jednocześnie należności z tytułu udzielonych poręczeń kredytów studenckich wg stanu na 31.12.2023 r. wyniosły 3 652 579,60 zł (tj. około 97,5% stanu należności wykazanych na koniec 2022 r. w kwocie 3 746 701,53 zł). Wg stanu na 31.12.2023 r. należności z tytułu poręczeń kredytów na studia medyczne wyniosły 0,00 zł.

Bardzo dobre wyniki działalności BGK, w zakresie wsparcia działalności MŚP poprzez udzielanie gwarancji PLD-KFG wskazują, iż powyższa oferta jest dobrze dostosowana do oczekiwań przedsiębiorców. Zapewnia finansowanie bieżącej działalności MŚP, w szczególności dostęp do finansowania płynnościowego w związku z COVID-19 oraz następstwami konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, a także sankcjami nałożonymi przez Unię Europejską oraz środkami odwetowymi wprowadzonymi przez Rosję i Białoruś, jak również realizowanych przez MŚP przedsięwzięć inwestycyjnych. Sukces omawianego programu wynika w szczególności z faktu, iż ma on charakter ogólnopolski i funkcjonuje na zasadzie ujednoliconego w skali kraju produktu, który ze względu na swoje parametry jest bardzo łatwy do zastosowania przez banki, pomimo różnic w ich ofercie kredytowej.

2.4.1.3 Wsparcie kapitałowe funduszy poręczeniowych w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości

Zgodnie z przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach, BGK może również nabywać lub obejmować akcje i udziały regionalnych i lokalnych funduszy poręczeniowych udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania MŚP.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. wartość zaangażowania BGK w 10 funduszach poręczeniowych wynosiła 42 758 500 zł. Udział BGK w kapitałach zakładowych funduszy ogółem wynosił 39,96%.

2.4.2 Fundusz Gwarancji Płynnościowych

2.4.2.1 Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych

W związku z negatywnymi skutkami pandemii COVID-19, na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach oraz ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach, BGK w ramach utworzonego Funduszu Gwarancji Płynnościowych (FGP) udzielał gwarancji na zaspokojenie potrzeb płynnościowych przedsiębiorstw. Fundusz stanowił część tzw. rządowej tarczy antykryzysowej.

W ramach FGP do 30 czerwca 2022 r. BGK udzielał gwarancji spłaty kredytów dla średnich i dużych przedsiębiorców, a także gwarancji spłaty limitów faktoringowych przeznaczonych dla przedsiębiorców należących do kategorii MŚP oraz będących dużymi przedsiębiorcami. W 2023 r. dokonano 15 wypłat z tytułu udzielonych gwarancji spłaty kredytu na kwotę 27 651 943,21 zł oraz 6 wypłat w ramach spłaty limitów faktoringowych na kwotę 2 699 143,78 zł.

Według danych na dzień 31.12.2023 r. łączny stan zobowiązań (stan czynnych gwarancji udzielonych przez BGK w ramach FGP) wynosił 13 198 858 352,67 zł.

Stan należności wynikających z udzielonych przez BGK gwarancji w ramach FGP (dotyczy zadłużenia z tytułu kapitału) wynosił na dzień 31.12.2023 r. 59 761 786,60 zł.

2.4.3 Fundusz Gwarancji Kryzysowych

2.4.3.1 Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych

W związku z negatywnymi skutkami gospodarczymi konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, BGK w ramach utworzonego Funduszu Gwarancji Kryzysowych (FGK) udzielał gwarancji na zaspokojenie potrzeb płynnościowych i inwestycyjnych przedsiębiorstw. Gwarancje w ramach FGK są udzielane od 1 lipca 2022 r. do końca 2023 r.

W ramach FGK BGK udzielał gwarancji spłaty kredytów dla średnich i dużych przedsiębiorców, a także gwarancji spłaty limitów faktoringowych przeznaczonych dla przedsiębiorców należących do kategorii MŚP oraz będących dużymi przedsiębiorcami.

2.4.3.2 Gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych

W 2023 r. BGK udzielił 2 312 gwarancji w ramach FGK, na łączną kwotę 17 125 905 206,06 zł, w tym 1 608 gwarancji spłaty kredytów na łączną kwotę 14 082 749 900,36 zł oraz 704 gwarancji spłaty limitów faktoringowych na łączną kwotę 3 043 155 305,70 zł.

W 2023 r. nie dokonywano wypłat z tytułu udzielonych w ramach FGK gwarancji spłaty kredytu, dokonano 1 wypłaty w ramach gwarancji spłaty limitów faktoringowych na kwotę 2 464 116,26 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. łączny stan zobowiązań (stan czynnych gwarancji) z tytułu udzielonych gwarancji w ramach FGK wyniósł 20 897 219 403,07 zł

2.4.4 Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji (Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”)

2.4.4.1 Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”)

1 stycznia 2021 r. na podstawie ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw¹⁹ został w BGK utworzony Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji (EFPiG). Działa on na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska²⁰.

W ramach EFPiG BGK oferuje gwarancje spłaty kredytu. Adresatami akcji gwarancyjnej są osoby fizyczne, zaciągające kredyt na realizację celów zgodnych z zarządzanym przez NFOŚiGW programem „Czyste Powietrze”. Gwarancje BGK udzielane w ramach EFPiG są łączone z instrumentem w postaci dotacji udzielanej przez WFOŚiGW, przeznaczonej na częściową spłatę kapitału gwarantowanego kredytu, wypłacanej bezpośrednio na rachunek kredytu w banku kredytującym.

2.4.4.2 Gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (Program gwarancyjny „Czyste Powietrze”)

W 2023 r. BGK udzielił w ramach EFPiG 577 gwarancji, na łączną kwotę 27 145 783,19 zł.

W 2023 r. nie dokonywano wypłat z tytułu udzielonych gwarancji spłaty kredytu.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. łączny stan zobowiązań (stan czynnych gwarancji) z tytułu udzielonych gwarancji wyniósł 77 262 606,01 zł.

2.4.5 Rządowy Fundusz Mieszkaniowy

2.4.5.1 Charakterystyka działalności gwarancyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Rządowego Funduszu Mieszkaniowego

W 2023 r. BGK realizował zadania wynikające z ustawy

¹⁹ Dz. U. poz. 2127.

²⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 54.

o rodzinnym kredycie mieszkaniowym, która reguluje rozwiązania mające na celu poprawę stanu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób fizycznych, m.in. w postaci tzw. gwarancji wkładu własnego. Gwarancja ta zastępuje wymóg wniesienia własnych środków niezbędnych do uzyskania kredytu hipotecznego na zakup mieszkania lub budowę domu jednorodzinnego lub stanowi uzupełnienie tych środków.

Na podstawie ww. ustawy w BGK funkcjonuje Rządowy Fundusz Mieszkaniowy (RFM). W ramach RFM, poza gwarantowaniem spłaty kredytów mieszkaniowych, BGK dokonuje także na rzecz kredytobiorców tzw. spłat rodzinnych, dopłat do rat i udziela premii mieszkaniowych.

Beneficjentami gwarancji w ramach RFM są kredytobiorcy, którzy na podstawie ww. ustawy zaciągnęli rodzinny kredyt mieszkaniowy albo bezpieczny kredyt 2% tj. gospodarstwa domowe prowadzone samodzielnie przez pełnoletnią osobę fizyczną albo wspólnie przez małżonków albo rodziców co najmniej jednego wspólnego dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską albo opieką prawną i:

- w przypadku rodzinnego kredytu mieszkaniowego - nieposiadający mieszkania lub domu jednorodzinnego (z określonymi w ww. ustawie wyjątkami) lub posiadający co najmniej dwoje dzieci i mieszkanie lub dom jednorodzinny o powierzchni określonej ww. ustawie;
- w przypadku bezpiecznego kredytu 2% - nieposiadający mieszkania lub domu jednorodzinnego, także w przeszłości (z określonymi w ww. ustawie wyjątkami) oraz spełniający inne, wynikające z ww. ustawy, warunki.

Obejmowane gwarancjami w ramach RFM:

- rodzinne kredyty mieszkaniowe mogą być udzielane do 31 grudnia 2030 r.;
- bezpieczne kredyty 2% mogą być udzielane do 31 grudnia 2027 r.

2.4.5.2 Gwarancje udzielone w 2023 r. w ramach Rządowego Funduszu Mieszkaniowego

W 2023 r. BGK udzielił 1 451 gwarancji w ramach RFM, na łączną kwotę 86 133 920,71 zł.

W 2023 r. nie dokonywano wypłat z tytułu udzielonych gwarancji.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. łączny stan zobowiązań (stan czynnych gwarancji) z tytułu udzielonych gwarancji w ramach RFM wyniósł 95 970 325,06 zł.

2.4.6 Program Wsparcia Prywatyzacji

Poręczenia i gwarancje w ramach Programu Wsparcia Prywatyzacji znajdują się w ofercie BGK od czerwca 2010 r. BGK podjął działania informacyjne w stosunku do podmiotów potencjalnie zainteresowanych uzyskaniem poręczenia/gwarancji spłaty kredytu w ramach tego programu. Jednakże do końca 2023 r. do BGK nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie takiego poręczenia/gwarancji. Brak zapytań ze strony spółek pracowniczych o możliwość uzyskania poręczenia/gwarancji BGK świadczy o braku zainteresowania programem.

2.4.7 Akcje i udziały przekazane nieodpłatnie Bankowi Gospodarstwa Krajowego

Zgodnie z przepisami ustawy o poręczeniach i gwarancjach minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, w imieniu Skarbu Państwa, w drodze rozporządzenia, nieodpłatnie przekazał BGK, w dwóch transzach, akcje i udziały stanowiące własność Skarbu Państwa.

Wartość wniesienia akcji i udziałów 35 spółek przekazanych do BGK w celu zasilenia Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych w okresie jego funkcjonowania (obecnie zlikwidowany) wyniosła 38 001 019 zł. Do 31.12.2023 r. dokonano transakcji sprzedaży łącznie akcji i udziałów 32 spółek, których wartość wniesienia do ksiąg BGK wyniosła 36 570 027,18 zł. W 2015 r. jeden podmiot został zlikwidowany. Łączna kwota uzyskana w latach 2004-2023 ze sprzedaży akcji i udziałów tych podmiotów wyniosła 81 443 610 zł.

W 2023 r. nie dokonano transakcji sprzedaży akcji lub udziałów spółek przekazanych do BGK.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. portfel spółek zaliczonych pierwotnie do dawnego KFPK składał się z akcji 2 podmiotów. Ich łączna wartość wniesienia wynosiła 647 622,55 zł.

2.5 Informacja o liczbie i wartości akcji składających się na zasób majątkowy Skarbu Państwa przeznaczony na zaspokajanie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa

Zasób majątkowy Skarbu Państwa przeznaczony na zaspokajanie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa został utworzony na mocy art. 25 ustawy o poręczeniach i gwarancjach jako alternatywne, obok budżetu państwa, źródło spłat poręczonych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa zobowiązań.

Na zasób składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r.

Na zasób składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r.

Na koniec 2023 r. na zasobie majątkowym Skarbu Państwa przeznaczonym na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa znajdowały się następujące akcje i udziały:

- 627 900 akcji zwykłych, imiennych, serii A, o numerach od 000000001 do 000627900, o wartości nominalnej 5,63 zł każda, spółki Warszawskie Zakłady Sprzętu Ortopedycznego S.A. z siedzibą w Warszawie,
- 6 171 akcji zwykłych, imiennych, serii B, o numerach od 113687 do 119857, o wartości nominalnej 1 000 zł każda, spółki Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. z siedzibą w Broniszach,
- 16 168 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy, w spółce Lubinex Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie,
- 7 440 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy, w spółce Chłodnia Szczecińska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie,
- 4 092 akcji zwykłych, imiennych, serii A, o numerach od 101051 do 105142, o wartości nominalnej 3,69 zł każda, spółki GREMI Inwestycje S.A. z siedzibą w Karniowicach (w miejsce 110 106 akcji spółki WELUX S.A. z siedzibą w Katowicach),

- 5 175 akcji zwykłych, imiennych, serii A, o numerach od 105143 do 110317, o wartości nominalnej 3,69 zł każda, spółki GREMI Inwestycje S.A. z siedzibą w Karniowicach (w miejsce 40 586 akcji Zakładów Przemysłu Wełnianego „9 maja” S.A. z siedzibą w Łodzi),
- 321 843 akcji o wartości nominalnej 7,53 zł każda, spółki Polskie Pracownie Konserwacji Zabytków S.A. z siedzibą w Warszawie,
- 230 785 akcji o wartości nominalnej 100 zł każda, spółki Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica S.A. z siedzibą w Niedzicy,
- 916.811 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, spółki Centrala Farmaceutyczna Cefarm S.A. z siedzibą w Warszawie (w miejsce 100.800 udziałów spółki PIMB z siedzibą w Kobyłce),
- 1 240 000 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, spółki Centrum Techniki Okrętowej S.A. z siedzibą w Gdańsku,
- 53 070 akcji zwykłych imiennych, serii B, o numerach od 21358 do 74427, o wartości nominalnej 1 000 zł każda, spółki Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A. z siedzibą w Gdańsku.

2.6 Informacja o wykorzystaniu środków gromadzonych na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa

Na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych²¹ gromadzone są przychody ze sprzedaży akcji i udziałów składających się na omawiany powyżej zasób majątkowy, odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na tym rachunku oraz opłaty prowizyjne od udzielonych poręczeń i gwarancji.

Środki z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa mogą być przeznaczone na:

- wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń lub gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów dochodzenia wierzytelności Skarbu Państwa powstałych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji,
- finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa pod warunkiem ich zwrotu na rachunek, w przypadku zaistnienia konieczności wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, w wysokości i terminie umożliwiającym realizację zobowiązań Skarbu Państwa.

W 2023 r. nie było konieczności wydatkowania środków z wykorzystaniem tego rachunku na cele związane z obsługą gwarancji i poręczeń. W związku z powyższym całość środków, które zasiliły rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych w 2023 r., tj. 26 462 949 zł, przeznaczono na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, tak jak miało to miejsce w latach poprzednich. Łącznie, na przestrzeni dziesięciu lat, przekazano na ten cel z powyższego rachunku środki w wysokości 1 365 422 954 zł.

²¹ utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego na podstawie art. 30 ustawy o poręczeniach i gwarancjach.